

אמנות

תיאטרון

סגנו של בר-כוכבא

ארבע עיניים ועפרון (מאת נתן שחם, תיאטרון זוטא) הינו כלי מצויין, אלא שתוכנו אינו ברור כליכך. נתן שחם בחר במיפעל להפקת מחתב בנגב, משהו המזכיר את דימונה, כדי לרקום סיפור על מלחמת הדורות. מצד אחד: ערן, מפקד חטיבה לש" עבר שהתפטר מהצבא עקב מלחמתו על עקרונות והמנהל עתה את המיפעל. כנגדו מתייצב סגנו ד"ר ממרא, אשר לפי כל הסיי מנים אינו עומד כנגדו, כי אם לצידו. הוא היה סגנו בקורס המיכים של ההגנה, כי מפקד-גדוד וכסגן-מפקד חטיבה. יחד עמו התפטר מצה"ל.

אלא שכלל הסגן התמידי מרסמת קינאה איטית. "הרי אין לשער שבר-כוכבא ניהל את המרד לבדו, לא הוא לבדו נלחם, ולא הוא לבדו פיקד על הגייסות — היו לו עוזרים! אבל מי מכיר אותם? הוא שואל במרירות את המזכירה שהוא אוהב, שלומית קפלנסקי.

מתוך דברי התרעומת שלו, מסתבר כי הוא אשר מסר לעתונאי שביקר במיפעל את רוב החומר המאשים, שבגללו הקימה הג' הלת המיפעל ועדת-חקירה ושלחה את נציג גה (אליעזר יונג) לבדוק את המצב מקרוב. תוצאות החקירה תלויות במשפט אחד: ה' אומנם יעץ ממרא (מאיר ינאי) לבוס שלו (זיגמונד טורקוב) לא לכרות את המערה המערבית במקום שהוא כרה אותה? הוא טוען שכן, ערן והמזכירה זוכרים אחרת.

לכן, כאשר מבקש החוקר לשוחח עם מנהל המפעל, דורש ערן כי השיחה תתנ' הל בארבע עיניים — ועפרון. "כי איננו יודעים מתי נזדקק למלה מסוימת!"

מעלתו הגדולה של מחזה זה היא המיק' צועיות הרבה שבו. הוא שוטף, מהיר, שייך לגוף הארץ ולבעיותיה. המשחק, בכללותו, הוא אולי הטוב המוצג על במה ישראלית. ביהוד מתעלה טורקוב לדרגה של וירטואוז.

אולם עם רדת המסך על הבמה הזעירה, ממשיכות לנקר השאלות שלא קיבלו מענה בכוחה. מה רצה שחם לומר: שהדור הצעיר מושחת? שאין ביובו של כספי הציבור? שהזקן תמיד צודק?

הדבר מצער במיוחד, כאשר נמצא מחזאי עברי היודע כיצד לומר — אך אינו יודע מה לומר.

תערוכות

ליצנים באוויר

תערוכת יוס'ל ברגנר (ביתן רובינש' טייג, מוזיאון תל-אביב) נפתחה השבוע, היכתה את שוחררי-מבקר-האמנות בתדהמה. שלושת הנושאים להם היו מורגלים, בצויריו של יוס'ל, הפכו לחלק בלתי-נפרד מסגנונו האמנותי — נעלמו מתמונותיו החדשות.

את מקום שלושת הנושאים — הליצנים, מנורה-הנפט והפרימוס — וכן תשבץ הח' לונות השחורים על קירות לבנים, מילאו במפתיע מלאכים, חפירות ארכיאולוגיות ו' תמונות-נוף הנגב והערבה. חילוף הנושאים מלחה בחילוף סיגנון. במקום הצורות ה' ברורות והרישום הקחי העדין, מופיעות עתה צורות מטושטשות ומשיכות-מכוחל עבות, ציבונות ונועזות.

יוס'ל ברגנר, בנו של הסופר האידי מלך ראביץ, הנושיו לצירת אודרי ברגנר (הטוטם הזה 1217). לא תיאר לעצמו ששינוי זה בסיגנונו, הנראה לו כהמשך טבעי לעברו דתו הקודמת, יתקבל בתדהמה כללית על- ידי מעריציו, והוא מגיב: "מדוע אומרים לי שהליצנים והלולינים שלי נעלמו? כל מה שעשיתי הוא, שהשטתתי את הקרקע מתחת רגליהם והם, כדי לא ליפול, הצמיחו לעצמם כנפיים".

בעוד שבמבקר-האמנות מסכימים להסב' ריו של יוס'ל ומקבלים את השינוי בסיג' נוגו כהתקדמות לקראת תקופה חדשה ב' יצירתו, בה יגבר כוח-הביטוי הצבעוני על הרומנטיקה הסיפורית, מביעים האספנים אכזבה כלשהי; הם חושדים בסיגנון הח' דש. אולי בא סיגנון זה למלא תפקיד של סוס טרויאני שיכניס את יוס'ל לשעריה ה' נעולים של האמנות האבסטרקטית?

התאונן הציר ברגנר באזוני ידיו: "אני לא יודע מה לעשות עם האספנים. הם באים לתערוכה, טופחים לי על הכתף ושואלים אותי היכן יוכלו לקנות את התמונות ה' ישנות שלי, מהסיגנון הקודם".

אצל רופא העיניים

הוא ראה את הנולד — אכל חלבינה* של "מטע" המכילה ק א ר ו ט י ו וראיתו השתפרה.

* המרגרינה עם חלב.

בקנותכם 2 חבילות חלבינה, דרשו חבילת מפיות חינם.

כואב ציבור...

...לשינוי!
מעתה כל יום חמישי
מתקיימת הגרלה
של חפעל הפיס

שרון וויט
 (מקום ביבי וויט)

SHARON WHITE
מוצר להלבנת צמר, משי וניילון אשר הצהיבו
 sharon
 "שרק" מעטלים חימים בימי

המנוי —
 קיבלת חשבון, נא פרע אותו בהקדם.

פורים שמח
 עם צלומים תנצית!
 • מבחר מצלמות גדול ומחודש לקראת הח- גים והאביב.
 • סרטים בעלי רגישות גבוהה (25-0 דין) ב- מיוחד לצלומי פנים!
 צלם היום ותהנה בימים יבואו!
פוטו-ברנר
 חיפה, רחוב החלונן 31

סינטבון
 לכל נכון...
 סינטבון של נקה, ה"סבון ללא סבון", הוא באמת יוצא מן הכלל; תני לסינטבון לנקות ערימת כלים, ותוך שניות, אפילו במים קרים, יקציף סינטבון ויבריק כלי זכוכית, חרסיה, סירים וכו'.
 תני לסינטבון לכבס כביסה או לנקות את ביתך; בכל סוגי העבודה יוכיח סינטבון את עצמו כמהיר יותר, יסודי יותר וחסכוני יותר.
 עברי עוד היום להשתמש בסינטבון, כי סינטבון יעיל פי 3 מכל סבון רגיל. כ ש ר.
 תוצרת "נקה" — תוצרת איכות.

חליפות הדיון
 כצורה מחולקת

תאם
 תא שדו מסדיק 19
 אולבול 62 19.13.12

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי, המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 26785, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ, ת.י. 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • המויל: העולם הזה בע"מ.